

STATUT Caritas Archidiecezji Katowickiej

Mając na uwadze Boże przykazanie miłości bliźniego zobowiązujące wszystkich do służby potrzebującym, w celu krzewienia i realizowania nauki Jezusa Chrystusa o miłosierdziu chrześcijańskim, Arcybiskup Katowicki nadaje publicznej kościelnej osobie prawnej: Caritas Archidiecezji Katowickiej następujący Statut.

Rozdział I

Postanowienia ogólne.

§ 1

Instytucjonalną działalność charytatywno-opiekuńczą w Archidiecezji Katowickiej realizuje Caritas Archidiecezji Katowickiej zwana dalej „Caritas”.

§ 2

Caritas posiada kościelną i cywilną osobowość prawną na mocy:

1. dekretu Arcybiskupa Katowickiego z dnia 12 listopada 1989 r. nr Vz-2498/89 o erygowaniu Caritas Archidiecezji Katowickiej, który został wydany na podstawie kan. 116 Kodeksu Prawa Kanonicznego z 1983 r.,
2. przepisu art. 7 ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. o stosunku Państwa do Kościoła katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. Nr 29, poz. 154 z późn. zm.).

§ 3

1. Terenem działalności Caritas Archidiecezji Katowickiej jest terytorium Archidiecezji Katowickiej.
2. Siedzibą Centrali Caritas Archidiecezji Katowickiej jest miasto Katowice.

§ 4

1. Logo Caritas składa się z symbolu przedstawiającego równoramienny krzyż, uzupełniony potrójnymi falistymi promieniami, wychodzącymi z każdego wewnętrznego kąta między ramionami krzyża. Pod symbolem krzyża znajduje się umieszczony centralnie napis CARITAS. Całość obramowana jest czerwonym konturem z zaokrąglonymi narożnikami. Wszystkie elementy logo są czerwone monochromatyczne. Logo stanowi załącznik nr 1 do niniejszego statutu.
2. Caritas używa pieczęci podłużnej i okrągłej. Pieczęć podłużna zawiera pełną nazwę: Caritas Archidiecezji Katowickiej, adres siedziby centrali i numery REGON oraz NIP. Pieczęć okrągła zawiera w środku symbol Caritas oraz napis w otoku Caritas Archidiecezji Katowickiej.
3. Nazwa i logo Caritas są zastrzeżone. Caritas ma obowiązek wykorzystywać wszelkie dostępne środki prawne dla ochrony prawnie zastrzeżonej nazwy i symbolu Caritas na terenie Rzeczypospolitej Polskiej oraz poza granicami kraju.

§ 5

Świętami patronalnymi Caritas są: Święto Miłosierdzia Bożego i św. Brata Alberta Chmielowskiego.

Rozdział II

Cele, zadania i środki działania CARITAS.

§ 6

Podstawowym celem Caritas jest:

1. szerzenie ewangelicznej zasady służby bliźniemu, będącemu w potrzebie, w oparciu o naukę Kościoła katolickiego,
2. bezpośrednia i pośrednia działalność charytatywno-opiekuńcza oraz w zakresie dobroczynności, ochrony zdrowia, pomocy społecznej i rehabilitacji,
3. koordynowanie i kierowanie kościelną akcją charytatywno-opiekuńczą na terenie Archidiecezji Katowickiej,
4. współpraca z instytucjami rządowymi, jednostkami samorządu terytorialnego, organizacjami pożytku publicznego, stowarzyszeniami kościelnymi oraz innymi osobami prawnymi i fizycznymi.

§ 7

Caritas spełnia swoje zadania przez:

1. szerzenie nauki Jezusa Chrystusa o miłosierdziu i pogłębianie jej zrozumienia oraz krzewienie ducha czynnej miłości bliźniego,
2. rozeznawanie różnorodnych form ubóstwa, zarówno materialnego, jak i duchowego oraz podejmowanie ogólnodiecezjalnych inicjatyw służących ograniczeniu tego zjawiska,
3. opracowywanie programów działalności charytatywno-opiekuńczej w Archidiecezji Katowickiej w oparciu o wskazania Arcybiskupa Katowickiego jak i w oparciu o własne rozeznanie potrzeb Ludu Bożego,
4. jednoczenie, koordynowanie, doskonalenie i kontrolę działalności placówek kościelnej akcji charytatywno-opiekuńczej na terenie Archidiecezji Katowickiej,
5. samodzielne prowadzenie lub uczestniczenie w ogólnopolskich akcjach wchodzących w zakres charytatywnej działalności Kościoła, np. Tygodnia Miłosierdzia, organizowanie pomocy dla poszkodowanych w kataklizmach w kraju i za granicą itp.,
6. utrzymanie łączności i współpracy z Caritas innych diecezji w Polsce oraz Caritas Polska, Caritas Europa i Caritas Internationalis, a także współdziałanie ze zgromadzeniami zakonnymi, instytucjami i stowarzyszeniami katolickimi i kościelnymi, organami i organizacjami państwowymi, społecznymi oraz z organizacjami innych wyznań, fundacjami, międzynarodowymi instytucjami charytatywnymi w działalności opiekuńczej i charytatywnej,
7. organizowanie własnych placówek działalności gospodarczej i prowadzenie stałych akcji, dających potrzebującym możliwość rehabilitacji społecznej, pracy i płacy, szczególnie osobom niepełnosprawnym i niedostosowanym społecznie,
8. organizowanie pomocy stałej lub doraźnej, całkowitej lub częściowej, udzielanie zapomóg gotówkowych i rzeczowych,
9. organizowanie zbiórek, imprez dochodowych oraz różnorodnych innych działań celem przysporzenia środków na kościelną działalność charytatywną,
10. mobilizowanie wszystkich wiernych do czynnej służby bliźniemu poprzez praktyki religijne takie jak: nabożeństwa, dni skupienia, rekolekcje, jałmużny,
11. organizowanie zebrań, konferencji, zjazdów, kursów, bibliotek, czytelni, poradni różnego typu,
12. organizowanie systematycznego kształcenia i dokształcania pracowników i wolontariuszy, prowadzenie studiów społecznych i socjalnych,
13. działalność wydawniczą.

§ 8

Caritas realizuje swoje zadania także w ramach podstawowych struktur organizacyjnych i duszpasterskich Archidiecezji Katowickiej, tj. parafii i dekanatów.

§ 9

1. Caritas realizuje swoje cele statutowe w sferze pożytku publicznego na rzecz ogółu ludności prowadząc działalność nieodpłatną i odpłatną polegającą na wykonywaniu zadań zleconych przez jednostki samorządu terytorialnego, bądź instytucje rządowe, a także na dofinansowaniu placówek prowadzonych przez inne podmioty kościelne w zakresie działalności charytatywnej i pomocy społecznej, ochrony i promocji zdrowia, promocji i organizacji wolontariatu, pomocy ofiarom katastrof i klęsk żywiołowych, ratownictwa i ochrony ludności, wypoczynku dzieci i młodzieży, działalności na rzecz osób niepełnosprawnych i ich aktywizacji zawodowej.

2. Prowadzona przez Caritas odpłatna działalność pożytku publicznego mieści się w następującej klasyfikacji PKD zgodnej z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 24 grudnia 2007 r. (Dz.U. Nr 251, poz. 1885 z późn. zm.):

- działalność organizatorów turystyki,
- działalność wspomagająca edukację,
- praktyka lekarska,
- pozostała działalność w zakresie opieki zdrowotnej,
- pomoc społeczna z zakwaterowaniem,
- pomoc społeczna bez zakwaterowania,
- działalność obiektów kulturalnych.

3. Prowadzona przez Caritas nieodpłatna działalność pożytku publicznego mieści się w następującej klasyfikacji PKD:

- działalność organizatorów turystyki,
- działalność wspomagająca edukację,
- praktyka lekarska,
- pozostała działalność w zakresie opieki zdrowotnej,
- pomoc społeczna z zakwaterowaniem,
- pomoc społeczna bez zakwaterowania,
- działalność obiektów kulturalnych

§ 10

Caritas w ramach działalności statutowej może prowadzić działalność gospodarczą, z której dochód przeznaczony jest w całości na cele statutowe.

§ 11

Jedną z podstawowych form zaangażowania w działalność Caritas jest wolontariat jako charytatywna służba w imię chrześcijańskiej miłości bliźniego.

§ 12

W ramach działalności Caritas zabrania się:

1. udzielania pożyczek lub zabezpieczenia zobowiązań majątkiem Caritas w stosunku do wszelkich osób fizycznych, w tym: pracowników i członków władz Caritas, a także osób, w stosunku do których pracownicy i członkowie władz pozostają w związku małżeńskim, we wspólnym pożyciu albo w relacji pokrewieństwa lub powinowactwa w linii prostej, pokrewieństwa lub powinowactwa w linii bocznej do drugiego stopnia, albo z którymi są związani z tytułu przysposobienia, opieki lub kurateli, zwanych dalej „osobami bliskimi”,

2. przekazywania majątku Caritas na rzecz pracowników lub członków władz Caritas oraz ich osób bliskich, na zasadach innych niż wobec osób trzecich, w szczególności jeżeli przekazanie to następuje bezpłatnie lub na preferencyjnych warunkach,

3. wykorzystywanie majątku Caritas na rzecz pracowników i władz Caritas oraz ich osób bliskich na zasadach innych niż w stosunku do osób trzecich, chyba, że to wykorzystanie bezpośrednio wynika ze statutowego celu Caritas,
4. zakupu na szczególnych zasadach towarów lub usług od podmiotów, w których uczestniczą pracownicy lub członkowie władz Caritas oraz ich osób bliskich, na zasadach innych niż w stosunku do osób trzecich lub po cenach wyższych niż rynkowe.

Rozdział III

Organizacja i organy Caritas Archidiecezji Katowickiej.

§ 13

Nadrzędną władzą Caritas jest Arcybiskup Katowicki, który:

1. powołuje Caritas do istnienia i rozwiązuje ją,
2. nadaje jej statut i dokonuje w nim zmian na wniosek Dyrektora Caritas lub z własnej inicjatywy,
3. powołuje i odwołuje Dyrektora Caritas i Zastępcę Dyrektora,
4. powołuje oraz odwołuje Komisję Rewizyjną Caritas oraz jej przewodniczącego,
5. udziela zgody na zbycie i obciążenie majątku, zgodnie z przepisami księgi V Dobra doczesne Kościoła Kodeksu Prawa Kanonicznego z 1983 r., zwłaszcza kan. 1281 § 1, 1292 § 1,
6. rozpatruje roczne sprawozdanie Dyrektora Caritas z działalności i stanu finansów Caritas;
7. rozpatruje opinię Komisji Rewizyjnej z oceny sprawozdania finansowego i bilansu Caritas za rok ubiegły;
8. decyduje o przeznaczeniu majątku Caritas w przypadku jej rozwiązania.

§ 14

1. Dyrektor Caritas kieruje całokształtem prac Caritas i reprezentuje ją na zewnątrz.
2. Do zadań Zastępcy Dyrektora należy w szczególności:
  - wspieranie Dyrektora Caritas we wszystkich działaniach wynikających z celów statutowych,
  - zastępowanie Dyrektora Caritas podczas jego nieobecności w sprawach bieżących,
  - wykonywanie innych czynności zleconych przez Dyrektora Caritas na podstawie zakresu obowiązków Zastępcy Dyrektora lub specjalnych pełnomocnictw.
3. Dyrektor Caritas i Zastępca Dyrektora nie mogą być osobami skazanymi prawomocnym wyrokiem za przestępstwo umyślne ścigane z oskarżenia publicznego lub przestępstwo skarbowe.
4. Oświadczenia woli w imieniu Caritas we wszystkich sprawach składać może Dyrektor Caritas samodzielnie lub Zastępca Dyrektora pisemnie upoważniony przez Dyrektora Caritas w zakresie i okresie określonym w upoważnieniu.
5. Do wykonywania czynności określonego rodzaju lub czynności szczególnych, mogą być ustanawiani pełnomocnicy, działających w granicach umocowania.

§ 15

1. Do zadań Dyrektora Caritas jako organu zarządzającego należy:
  - podejmowanie samodzielnie bądź przez należycie umocowanych dyrektorów pełnomocnych jednostek organizacyjnych decyzji w sprawach bieżących,
  - opracowywanie planu działalności Caritas, opracowywanie preliminarzy budżetowych oraz sprawozdań i bilansów,
  - powoływanie i likwidacja terenowych jednostek organizacyjnych, nadawanie im statutów, powoływanie i odwoływanie ich dyrektorów oraz udzielanie im szczegółowych pełnomocnictw,
  - zatrudnianie i zwalnianie pracowników Centrali Caritas,

– gospodarowanie majątkiem Caritas, przyjmowanie darowizn, spadków, zapisów, ofiar, nawiązek itp.

2. Do zadań Dyrektora Caritas jako organu nadzorczo-kontrolnego należy:

– nadzór i kontrola nad terenowymi jednostkami organizacyjnymi Caritas,
– zatwierdzanie sprawozdań i bilansów terenowych jednostek organizacyjnych Caritas,
– nadzór i kontrola nad bieżącą działalnością Ośrodka dla Osób Niepełnosprawnych Miłosierdzie Boże w Mikołowie – Borowej Wsi i Archidiecezjalnego Domu Hospicyjnego bł. Jana Pawła II w Katowicach,

– przyjęcie rocznego sprawozdania zarządów Ośrodka dla Osób Niepełnosprawnych Miłosierdzie Boże w Mikołowie – Borowej Wsi i Archidiecezjalnego Domu Hospicyjnego bł. Jana Pawła II w Katowicach z działalności i stanu finansów, wraz z uchwałą Komisji Rewizyjnej tych osób prawnych, zawierającą ocenę i wnioski z dokonanej kontroli majątku, ksiąg i gospodarki finansowej.

3. Dyrektor Caritas wykonuje swoje zadania przy pomocy Zastępcy Dyrektora, Centrali Caritas oraz dyrektorów pełnomocnych jednostek organizacyjnych Caritas.

§ 16

1. Komisja Rewizyjna Caritas składa się z trzech osób powoływanych i odwoływanych przez Arcybiskupa Katowickiego na pięcioletnią kadencję. Kadencja jest wspólna dla wszystkich członków Komisji Rewizyjnej. Członkowie Komisji Rewizyjnej mogą być w każdym czasie odwołani.

2. Komisja jest organem kontroli odrębnym od organu zarządzającego i nie podlegającym mu w zakresie wykonywanej kontroli.

3. Spośród osób powołanych do Komisji Rewizyjnej Arcybiskup Katowicki wyznacza jej przewodniczącego.

4. Osoby powołane do Komisji Rewizyjnej nie mogą być członkami organu zarządzającego Caritas ani pozostawać z osobami pełniącymi tę funkcję w związku małżeńskim, we wspólnym pożyciu, w stosunku pokrewieństwa, powinowactwa lub podległości służbowej. Osoby te nie mogą być skazane prawomocnym wyrokiem za przestępstwo umyślne ścigane z oskarżenia publicznego lub przestępstwo skarbowe.

5. Komisja Rewizyjna pełni swoją funkcję nieodpłatnie.

§ 17

1. Zadaniem Komisji Rewizyjnej jest w szczególności:

– kontrola majątku, ksiąg rachunkowych, ocena sprawozdania finansowego pod kątem zgodności z księgami rachunkowymi i stanem faktycznym oraz zatwierdzenie sprawozdania finansowego i bilansu Caritas za rok ubiegły,

– przedstawianie oceny sprawozdania finansowego i bilansu Caritas za rok ubiegły do aprobaty Arcybiskupa Katowickiego do końca maja roku po nim następującego,

– wnioskowanie do Dyrektora Caritas o dokonanie audytu zewnętrznego w zakresie badania sprawozdania finansowego, w terminie określonym przez przepisy prawa,

– zbieranie się na posiedzeniach co najmniej dwa razy w roku.

2. Członkowie Komisji mogą w każdym czasie żądać od Dyrektora Caritas udzielenia pisemnych lub ustnych wyjaśnień o stanie spraw Caritas, jak również okazania im dokumentów w siedzibie Caritas.

3. Zasady działania Komisji Rewizyjnej określa Regulamin Pracy Komisji Rewizyjnej Caritas.

§ 18

1. Terenowe jednostki organizacyjne tworzy się w celu wykonywania zadań Caritas.

2. Terenowe jednostki organizacyjne tworzy, przekształca, likwiduje i wyposaża w majątek Dyrektor Caritas.

3. Organizację i zasady funkcjonowania terenowych jednostek organizacyjnych Caritas

określają statuty i regulaminy organizacyjne zatwierdzone przez Dyrektora Caritas.

4. Dyrektor Caritas prowadzi i aktualizuje wykaz terenowych jednostek organizacyjnych Caritas, który stanowi załącznik nr 2 do niniejszego statutu.

5. Terenowymi jednostkami organizacyjnymi Caritas są zespolone w Ośrodkach lub Domach:

- domy pomocy społecznej,
- środowiskowe domy samopomocy,
- warsztaty terapii zajęciowej,
- domy dziennego i całodobowego pobytu,
- świetlice środowiskowe i socjoterapeutyczne,
- zakłady opieki zdrowotnej,
- hospicja,
- domy samotnej matki i dziecka,
- zakłady pielęgnacyjno-opiekuńcze i zakłady opiekuńczo-lecznicze,
- noclegownie,
- jadłodajnie,
- placówki opiekuńczo-wychowawcze

6. Terenowymi jednostkami organizacyjnymi Caritas są także:

- parafialne zespoły Caritas,
- szkolne koła Caritas.

7. Dyrektor Caritas może w miarę potrzeb tworzyć poza jednostkami wyżej wymienionymi inne terenowe jednostki organizacyjne.

§ 19

Parafialne Zespoły Caritas na wniosek Proboszcza i Szkolne Koła Caritas na wniosek Dyrektora Szkoły są powoływane przez Dyrektora Caritas i działają na podstawie odrębnego statutu.

§ 20

Od decyzji i zarządzeń dyrektorów pełnomocnych terenowych jednostek organizacyjnych przysługuje możliwość odwołania się do Dyrektora Caritas.

Rozdział IV

Majątek Caritas.

§ 21

1. Caritas ma prawo posiadania, nabywania, zbywania i zarządzania swym majątkiem ruchomym i nieruchomym, jak również występowania przed władzami kościelnymi, państwowymi, w tym sądami i osobami trzecimi dla reprezentacji i ochrony swoich praw i interesów.

2. Majątek Caritas stanowią nieruchomości, ruchomości, środki finansowe, oraz prawa majątkowe nabyte przez Caritas w trakcie jej działalności.

§ 22

1. Dochodami Caritas są:

- ofiary pieniężne i w naturze,
- darowizny, spadki, zapisy,
- dochody z imprez i zbiórek,
- odpisy z podatku dochodowego od osób fizycznych,
- dotacje i subwencje przekazywane na zasadach obowiązujących ogół podmiotów nie należących do sektora finansów publicznych,
- dochody z wykonywania działalności odpłatnej,
- dochody ze środków finansowych, z majątku ruchomego, nieruchomego i praw ma-

jątkowych,

- dochody z działalności gospodarczej,
- inne wpływy i dochody.

2. Dochody, o których mowa w ust. 1 mogą być przeznaczone wyłącznie na cele statutowe Caritas.

§ 23

1. Majątek Caritas może być zbywany lub obciążany, pod warunkiem, że uzyskane w ten sposób sumy będą przeznaczone na działalność statutową lub odpowiednio lokowane.

2. Środki pieniężne Caritas gromadzone są na rachunkach bankowych w walucie polskiej oraz w walutach obcych, zgodnie z przepisami polskiego prawa dewizowego.

§ 24

1. Caritas prowadzi gospodarkę finansową i księgi rachunkowe na zasadach określonych odrębnymi przepisami.

2. W księgach finansowych Caritas działalność gospodarcza jest oddzielona od działalności statutowej.

§ 25

Caritas jest instytucją non profit, tzn. wszystkie swoje ewentualne dochody, w tym z działalności gospodarczej przeznacza na działalność statutową.

§ 26

Żadna inna kościelna osoba prawna, zgodnie z przepisem art. 11 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. o stosunku Państwa do Kościoła katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej nie ponosi odpowiedzialności finansowej za zobowiązania Caritas.

Rozdział V

Postanowienia końcowe.

§ 27

Z dniem wejścia w życie niniejszego statutu traci ważność Statut Caritas Archidiecezji Katowickiej z dnia 13 kwietnia 2006 r.

§ 28

Niniejszy statut obowiązuje od chwili zatwierdzenia go przez Arcybiskupa Katowickiego.

Katowice, 17 grudnia 2012 r.